

DISCURS D'INAUGURACIÓ DEL SALÓ DEL LLIBRE DE BARCELONA 2006

Faïza Guène

Quan em van demanar d'escriure aquest discurs imaginava una cosa molt seriosa, molt oficial. Em deia que caldria mantenir el micro i el públic en atenció durant al menys una mitja hora, deixant anar generalitats sobre l'escriptura, sobre la Literatura amb L majúscula. I vaig començar a pensar en les frases poetico-abstractes que us llegiria. Aquella mena de frases que son aplaudides i que et fan semblar molt, molt intel·ligent...

Després em vaig dir que si era vertaderament això el que necessitaven, no se m'hauria pas proposat a mi per a fer-ho. Es cert, n'hi ha una pila d'especialistes que han estudiat el tema des de l'escola i que ho haurien sabut fer força més bé.

Així doncs crec que el que puc fer en lloc d'això és parlar de la meva experiència d'autor però sobretot del lligam que tinc amb l'escriptura com a noia jove de 21 anys. Perquè en el meu cas, això és el que més compta.

Vaig créixer en una família que no llegia novel·les. En un barri perifèric on tampoc no hi havia llibreria i en qualsevol cas, vist el preu que costa de mitjana a hores d'ara un llibre, tampoc els mitjans per comprar-ne i passar-ho bé.

Excepte, és clar, quan eren: "PER L'ESCOLA". La fórmula màgica que ens permetria comprar gairebé qualsevol llibre, si no es passava de preu, o sigui de butxaca, i si les compres no es feien massa sovint, per això

funciona. Així doncs, no van ser ni el meu pare ni la meva mare els que em van fer descobrir Victor Hugo i Émile Zola.

Com a contrapunt, l'única cosa que el meus pares m'han transmès des de sempre en aquest sentit, és la dimensió sagrada del llibre, l'únic llibre que té realment el seu lloc a casa és el llibre sant. El llibre com a objecte era naturalment respectat. Si teníem la desgràcia de marcar les pàgines dels llibres o d'embrutar-los, la mama es podia enfadar.

Tot i no haver pogut llegir tot el que hauria desitjat, d'altra banda, he escrit sempre. Recordo que gargotejava, rascava... fins i tot feia grafitis a les parets del pis. Llegir és inaccessible, i car, però Escriure no costa absolutament res. L'escriptura va començar sent primer un desig, de seguida va passar a ser el meu hobby, després la meva passió i avui sembla mentida però és la meva feina! Sempre em costa d'admetre-ho, perquè, definitivament, no acabo d'associar treball i plaer. En fi, tot depèn...

Vaig començar escrivint històries de princeses per a les meves companyes de classe, en les que elles tenien els papers d'heroïnes; a canvi elles m'havien de donar alguns francs de caramels. El "bussines" (negoci) de l'edició es reproduïa fins i tot a l'hora del pati, cal que ho sapiguen.

Després, als 13 anys, em vaig inscriure a un taller de guions de pel·lícules organitzat per un professor de l'institut. Ens ensenyaven a escriure guions per a curtmetratges. Hi vaig anar per curiositat i em va agradar tant que m'hi vaig quedar durant vuit anys, hi he escrit i dirigit cinc pel·lícules i vaig fins i tot gosar escriure per a d'altres.

Ni tant sols per això se m'hagués acudit mai l'idea de presentar el meu treball a professionals. Així, doncs, us preguntareu, com és que ella ha passat dels tallers d'escriptura del seu petit barri a la jungla de l'edició i a continuació a aquest prestigiós Saló del Llibre de Barcelona ?

És ben senzill: no ha estat ni la meva iniciativa ni la meva idea. El professor que animava aquells tallers va llegir un text de trenta pàgines que havia escrit sense voler fer res d'especial, només per al meu propi plaer. Havia titulat aquell text *Kiffe-kiffe demain* i l'havia començat a redactar un dilluns amb aquesta primera frase tan simple: "*Avui és dilluns*".

Aleshores, sense avisar-me, ell va començar a fer-lo llegir a persones que coneixia del món de l'edició. De seguida em van proposar un contracte per acabar el text i publicar-lo. Encara no m'adono de què aquesta és ara la meva història. Després hi ha hagut prop de 230.000 exemplars venuts a França i una vintena de traduccions a l'estranger.

Voldria explicar-vos que des d'ara, tinc la certesa que si això no ho hagués engegat aquell professor, jo hauria continuat escrivint a la meva habitació i potser aquest text seguiria tenint trenta pàgines al fons d'un calaix. En primer lloc perquè allà on he crescut hi ha algunes coses en les que no goses somniar... estic segura que l'entorn social pot condicionar fortament, fins i tot les nostres ambicions. I quan els periodistes em pregunten si el meu somni era ser escriptora, em sap greu respondre que no. No hi havia somiat mai, justament perquè no hi havia ni pensat... O és que la literatura ja no fa somiar a molta gent ?

En tot cas, avui tinc la sort de tenir un lloc, d'ocupar un espai de paraula que és prou difícil, sobretot per a certes categories socials.

Així doncs intento, en la meva petita escala, escriure per a persones que no llegeixen. Aquesta gent, i en especial aquests joves que tenen por de llegir un llibre, que tenen aquest complex d'inferioritat que els fa creure que un llibre "és una cosa per a intel·lectuals". M'agradaria que l'escriptura es vulgaritzés, en el sentit més noble del terme. Que s'acabés amb el mite del vell autor maleït que ha recorregut totes les editorials sota la pluja

abans de conèixer l'èxit. Jo no he trobat mai que l'escriptura sigui una cosa complicada i feixuga, i escriure no és pas forçosament terapèutic. I per escriure no cal pas tenir els cabells blancs, fumar una pipa i haver llegit totes les obres que existeixen.

És en aquest sentit que m'agradaria ajudar una mica més els joves i les persones que no tenen necessàriament accés als llibres, a saltar aquestes barreres.

I avui, del que estic més orgullosa no és pas de les xifres rècords de vendes, perquè una xifra no és més que un xifra, sinó de totes aquelles persones a les que he encoratjat a llegir, o fins i tot a escriure, per primera vegada.